

DAC-tilastointiohjeistus ohjelmatukea saaville järjestöille

DAC-tilastointilomakkeelle täytetään:

- 1) hankekohtaiset tiedot kyseiselle vuodelle *suunnitelluista hankkeista ja niille allokoitavasta valtionavustuksesta (commitments)*, kun vuosikeskustelut ministeriön kanssa on käyty hyväksyttävästi.
- 2) *hankekohtaiset maksatustiedot (disbursements)* edellisen tilikauden osalta omalle sarakkeelleen.

Taulukko toimitetaan keväisin 30.4. mennessä sähköpostitse osoitteeseen KEO-30@gov.fi ja Tilastot.UM@gov.fi, ja humanitaarisen ohjelmatuen osalta myös osoitteeseen KEO-70@gov.fi.

Mahdolliset muutokset hankkeiden toteutumisessa (uudet hankkeet, peruutukset, jne.) raportoidaan seuraavana vuonna muokaten edellisenä vuonna lähetettyä taulukkoa. Lomakepohja pysyy samana koko ohjelmakauden ajan. On tärkeää varmistaa, että hankkeiden projektikoodit ja hankekohtaiset rivit pysyvät samoina eri vuosien versioissa. Sähköinen järjestelmä tunnistaa ja poimii hankekohtaisesti uudesta versiosta vain päivitettyt solut, joiden perusteella hanketiedot päivittyvät ministeriön tietojärjestelmiin.

Summat on täytettävä taulukkoon kokonaislukuina.

1) BUDJETTI – COMMITMENTS [UM: Myöntö]

- Taulukkoon täytetään hankekohtainen vuosisuunnitelma sillä tarkkuudella, joka on tiedossa vuoden alussa. Tiedot toteutuneiden hankkeiden osalta tarkennetaan seuraavan vuonna samalle taulukkopohjalle.
- Hankekohtaisten summien totaaliaksi pitää muodostua UM:n myönnön osuus. Taulukossa eritellään ainoastaan valtionavustusta, omarahoitusta ei sisällytetä tilastointiin.
- Jokainen vuosi eritellään erikseen alustavan budjetin mukaisesti.

2) KÄYTETTY AVUSTUS/TOTEUTUNEET KUSTANNUKSET – DISBURSEMENTS [UM: Maksatus]

HUOM! Kyseessä UM:n järjestölle raportointivuoden aikana maksamat erät, ei siis välttämättä sama kuin järjestön kirjanpidossa. Maksatuksien hankekohtaisen yhteissumman tulee olla yhtä suuri kuin UM:n maksut järjestölle raportointivuonna. Mahdolliset seuraavalle vuodelle siirtyneet rahat raportoidaan omana eränään (oma rivi, erittelemätön). Oleellista on muistaa, että ODA-raportoinnissa velvollisuus raportoida lakiin perustuvat valtion tilisiirrot, ts. maksatukset UM:n momentilta vuoden aikana.

JÄRJESTÖN ITSE MÄÄRITTELEMÄ HANKEKOODI - PROJECT CODE:

- Voimassa oleva hankekoodi = Valid project code
- n. 8-merkkinen koodi: hankkeen vastaanottajan maakoodi (3 numeroinen), järjestön lyhenne (2-3 kirjainta) ja järjestön oma juokseva hankenumerointi
- HUOM! On tärkeää, että samaa koodia käytetään hankkeelle vuodesta toiseen – jos hankekoodi kuitenkin jostain syystä muuttuu, vanha koodi tulee merkitä kohtaan Old project code.
- Vastaa hankekoodia, josta useamman järjestön kanssa on jo keskusteltu

PROJECT NAME IN FINNISH/ENGLISH:

Hankkeen kuvaava nimi suomeksi ja englanniksi, enintään 140 merkkiä.

RECIPIENT COUNTRY OR AREA, RECIPIENT COUNTRY CODE:

- Oltava ODA-maa (Official development assistance -kelpoinen vastaanottamaan julkista kehitysrahoitusta). Voimassa oleva listaus OECD:n sivuilta: <https://www.oecd.org/en/topics/sub-issues/oda-eligibility-and-conditions/dac-list-of-oda-recipients.html#oda-recipients-list>
- Maan nimen lisäksi merkitään kolminumeroinen maakoodi. Excel-taulukon välilehdellä 2 ("Maakoodit") on OECD/DAC:n maakoodilistaus.

INITIAL YEAR:

Hankkeen alkuperäinen käynnistymisvuosi.

TOIMIALAKOODIT 1-3 – PURPOSE CODES 1-3:

- Hankkeille merkitään **yhdestä kolmeen toimialaa** hankkeen todellisen sisällön mukaisesti. Toimialoille merkitään myös niiden prosenttiosuus hankkeesta (täytyy summata 100 prosenttiin). Jos hankkeella on vain yksi toimiala, täytetään vain "purpose code 1"-kenttä (ja percentage=100).
- Excel-taulukon välilehdellä 3 päivitetty toimialalista.

PROJECT DESCRIPTION IN FINNISH/ENGLISH:

Enintään 2500 merkkiä. Kuvauksessa vastataan seuraaviin kysymyksiin:

- 1) MITÄ tehdään
- 2) MIKSI tehdään (ongelma ja odotetut kehitysvaikutukset)
- 3) MITÄ VÄLITTÖMIÄ TULOXSIA toiminnalla saadaan aikaiseksi
- 4) KUKA TOIMINNASTA HYÖTYY
- 5) KENEN KANSSA toimitaan / KUKA on toteuttaja (ja miksi juuri se on valittu)

POLICY OBJECTIVE:

- Voidaan valita ainoastaan yksi päätavoite (=2): merkittäviä osatavoitteita (=1) voi olla useampi.
- Rio-markkereille (Ilmastonmuutoksen hillintä/sopeutuminen, aavikoituminen, biodiversiteetti) kysytään lisäksi prosenttiosuus, joka hankkeen budjetista kohdistuu kyseiselle tavoitteelle. Päätavoitteen osuuden tulisi olla 50-100 %, osatavoitteen 0-50 %. Tavoitteiden yhteisprosentti ei saa ylittää 100 %:ia.

(Sarake X) Tasa-arvon edistäminen / GENDER EQUALITY

Sukupuolten välisen tasa-arvon edistäminen tähtää naisten ja miesten samanarvoisuuteen etujen, voimavarojen ja mahdollisuuksien suhteen joko integroimalla tasa-arvotavoite kaikkiin kehitysponnisteluihin tai kohdentamalla apu erityisesti naisiin ryhmänä (WID).

Toimialoilla 15170 (Naisten tasa-arvoisuutta edistävät järjestöt) ja 15180 (Naisiin ja lapsiin kohdistuvan väkivallan lopettaminen) tasa-arvo tulisi olla hankkeen päätavoitteena.

(Y) Ympäristöapu / AID TO ENVIRONMENT

Hanketta pidetään ympäristöapuna, mikäli hanke pyrkii parantamaan kohdemaan, alueen tai kohderyhmän rakennettua tai luonnonympäristöä taikka hankkeeseen sisältyy toimintoja, joiden tarkoitus on instituutioita tai muita valmiuksia kehittämällä integroida ympäristönäkökulma muihin kehitystavoitteisiin.

(Z) Osallistava kehitys/Hyvä hallinto / DEMOCRATIC AND INCLUSIVE GOVERNANCE (DIG)

Hanketta pidetään osallistavaan kehitykseen tai hyvään hallintoon tähtäävänä, mikäli siinä pyritään parantamaan osallistavaan kehitykseen, demokratisointiin, hyvään hallintoon tai ihmisoikeuksien kunnioittamiseen liittyviä elementtejä.

(AA) Luonnon monimuotoisuuden vaalinta / BIODIVERSITY

Tämä tavoite merkitään, mikäli hankkeessa on tavoitteena luonnon monimuotoisuuden vaalinta, ekosysteemien kestävä käytön kehittäminen tai geenivarojen hyödyntämisen etujen tasapuolinen ja reilu jakaminen.

Toimialalla 41030 biodiversiteetti aina päätavoite.

(AC ja AE) Ilmastomuutoksen hillintä (MITIGATION) sekä Ilmastomuutokseen sopeutuminen (ADAPTATION):

Onko hankkeen tavoitteena kehityksensä ilmastotoimien tukeminen?

- Vähentääkö hanke kasvihuonekaasupäästöjä? → **hillintä**
- Kasvattaako hanke maan/alueen/ylhteisön kykyä sopeutua ilmastonmuutoksen aiheuttamiin haitallisiin vaikutuksiin? → **sopeutuminen**

OECD/DAC:n määritelmät:

➤ Mitigaatio eli hillintä: *“It contributes to the objective of stabilisation of greenhouse gas (GHG) concentrations in the atmosphere at a level that would prevent dangerous anthropogenic interference with the climate system by promoting efforts to reduce or limit GHG emissions or to enhance GHG sequestration.”*

○ *Sektoreita, joihin ilmastonmuutoksen hillitseminen tyypillisesti liittyy: energiantuotanto ja energiatehokkuus, metsä-, maatalous-, maankäyttö- ja jätehuoltosektori.*

➤ Adaptaatio eli sopeutuminen: *“It intends to reduce the vulnerability of human or natural systems to the impacts of climate change and climate-related risks, by maintaining or increasing adaptive capacity and resilience. This encompasses a range of activities from information and knowledge generation, to capacity development, planning and the implementation of climate change adaptation actions.”*

○ *Sektoreita, joihin ilmastonmuutokseen sopeutuminen tyypillisesti liittyy: kestävä metsätalous, kestävä vesivarojen hallinta, maatalous/ruokaturva, kalastus, meteorologia ja katastrofiriskien vähentäminen, terveydenhuolto ja tulvasuojelu.*

○ *Lisäksi esimerkiksi tietoisuuden lisääminen ja toiminta politiikkatasolla tai toimintavalmiuksien edistämiseksi voivat edesauttaa molempien yllä olevien tavoitteiden saavuttamista.*

(AG) Aavikoitumisen torjunta / DESERTIFICATION

Tämä tavoite merkitään, mikäli hankkeessa on tavoitteena aavikoitumisen torjunta, kuivuuden vaikutusten lieventäminen ennaltaehkäisemällä tai vähentämällä maaperän huonontumista tai huonontuneiden maiden kunnostus.

(AI) Lisääntymis-, äitiys-, vastasyntyneen ja lapsiterveys / RMNCH (reproductive, maternal, newborn and child health)

Tämän tavoitteen voi merkitä hankkeille, joissa tavoitellaan jotain seuraavista asioista:

- a) Naisten ja lasten parantunut pääsy välttämättömien, integroitujen ja kattavien terveysten palveluiden piiriin osana hoitoketjua
- b) Terveysjärjestelmien vahvistaminen erityisesti lisääntymis-, äitiys-, vastasyntyneen ja lapsiterveyteen liittyvien palveluiden paremman laadun ja saatavuuden osalta
- c) RMNCH:hon erikoistuneen työvoiman kapasiteetin vahvistaminen; motivoituneen ja osaavan terveydenalan työntekijöiden, tarpeellisen infrastruktuurin, lääkkeiden ja laitteiston saatavuuden varmistaminen sekä säännösten kehittäminen

Toimialoista ainakin väestöpolitiikka ja –hallinto (13010), lisääntymisterveydenhuolto (13020), perhesuunnittelu (13030) sekä väestö- ja lisääntymisterveysalan henkilöstön kehittäminen (13081) vastaavat sisällöllisesti pitkälti tätä tavoitetta, ja näiden yhteydessä ainakin osatavoitteen merkitsemistä tulisi harkita.

(AJ) Katastrofiriskien vähentäminen / DISASTER RISK REDUCTION

Tämä tavoite merkitään, mikäli hankkeessa on tavoitteena katastrofiriskien vähentäminen.

Tavoitteen voi merkitä hankkeille, joka edistää

- a) uusien katastrofiriskien ehkäisyä ja/tai
- b) olemassa olevien katastrofiriskien vähentämistä ja/tai
- c) sietokyvyn vahvistamista.

(AK) Vammaisinklusiivisuus / INCLUSION AND EMPOWERMENT OF PERSONS WITH DISABILITIES

Tämä tavoite merkitään, mikäli hankkeen tavoitteena on vammaisten henkilöiden oikeuksien ja/tai osallisuuden edistäminen.

(AL) Ravitsemus / NUTRITION

Tämä tavoite merkitään, mikäli hankkeen tavoitteena on jokin seuraavista:

- a) toimenpiteet, joilla puututaan aliravitsemuksen välittömiin syihin
- b) toimenpiteet, joilla puututaan aliravitsemuksen taustalla oleviin tekijöihin.

(AM) FREE-STANDING TECHNICAL CO-OPERATION (Tekninen yhteistyö):

Kansalaisjärjestöjen kautta kehitysyhteistyöhön myönnettävä valtionavustus on monelta osin teknistä yhteistyötä. Tällöin kyseessä on sellaisten resurssien antaminen, joiden päätarkoituksena on henkisen pääoman kartuttaminen (tiedot, taidot, tekninen tietämys, tuotannolliset kyvyt). Tyypillisintä teknistä apua ovat mm. asiantuntijoiden palkkaus, koulutus ja tutkimus jne. Yleensä kyse on henkilöavusta, mutta myös ko. toimintaan liittyvät tarvikkeet lasketaan kuuluvaksi tähän luokkaan. Hankkeet, jotka sisältävät teknistä apua, merkitään tässä sarakkeessa arvolla 1. Muussa tapauksessa sarakkeeseen merkitään 0. Jos on erittelemätöntä teknistä apua, jota ei pystytä raportoimaan hanketasolla, raportoidaan se hanketasoisten rivien jälkeen yhdessä mm. hallinnollisten kulujen ja tiedotustuen kanssa.

(AO) IMPLEMENTING AGENCY:

Paikallisen kumppanijärjestön, hankkeen toteuttajan, nimi ilman lyhenteitä. Jos järjestö itse toteuttaa hankkeen, silloin järjestön oma nimi.

(AP) YK:n kestävän kehityksen tavoite / SDG TARGET

Mihin YK:n kestävän kehityksen tavoitteisiin hanke kohdistuu? Voi merkitä 1-10 eri tavoitetta (goal/target), eriteltynä puolipisteellä.

(AQ) Asiasanat / keywords

Tähän merkitään hankkeeseen liittyvät asiasanat. DAC-raportoinnin virallisia avainsanoja ovat

- **#COVID-19:** hanke liittyy koronaviruksen hillintään tms.
- **#VoluntaryRefugeeReturn_Reintegration:** Toiminnot ODA-avun saajamaissa, joiden tavoitteena on tukea pakolaisten vapaaehtoista paluuta ja/tai uudelleenintegraatiota kotimaassa. Tämä sisältää rajat ylittävät vapaaehtoisen paluun ohjelmat (komponentit kotimaassa); uudelleenintegraatio-ohjelmat kotimaassa; kestävä kehitys, joka edistää pakolaisten paluumuuttajien osallistumista sosio-ekonomiseen kehitykseen tai heidän hyötymistään sosiaalipalveluista kotimaassa. Rahoitus voi hyödyttää pakolaisten paluumuuttajia ja vastaanottavia yhteisöjä heidän kotimaassaan.
- **#IDPs_HostCommunities:** Toiminnot ODA-avunsaajamaissa, joiden tavoitteena on tukea sisäisesti siirtymään joutuneiden (IDP) suojelua, avustustoimia sekä pysyviä ratkaisuja IDP:ille. Tämä sisältää avustustoimet siirtymisen aikana (esim. hätävastaanotto, pitkäaikainen integraatiotuki); tuki IDP:iden vapaaehtoiseen paluuseen, paikalliseen integraatioon tai asettumiseen muualle; ja/tai kestävä kehitys, joka edistää IDP:iden ja IDP:iden pysyvien ratkaisujen osallistumista sosioekonomiseen kehitykseen tai heidän hyötymistään sosiaalipalveluista isäntäyhteisöissä. Rahoitus voi hyödyttää IDP:itä, isäntäyhteisöjä ja yhteisöjä alueilla, joille IDP:t asettuvat pysyvien ratkaisujen toteuttamiseksi.
- **#Refugees_HostCommunities:** Toiminnot ODA-avun saajamaissa, joiden tavoitteena on tukea pakolaisten suojelua, majoitusta ja avustustoimia, mukaan lukien aloitusvastaanotto sekä pitkäaikainen kestävä kehitystuki integraation ja sosiaalipalvelujen tarjoamisen tukemiseksi (esim. integraatio kansallisiin sosiaalipalvelujärjestelmiin ja näiden kansallisten järjestelmien rahoitus), sekä pysyvät ratkaisut turvapaikkamaassa (paikallinen integraatio, paluutoiminta). Rahoitus voi hyödyttää pakolaisia, turvapaikanhakijoita, kansalaisuudettomia henkilöitä ja isäntäyhteisöjä.

HALLINTOKULUT, HENKILÖAPU, SEURANTA JA ARVIOINTI

Jos järjestö pystyy erittelemään erät hankkeisiin, erät raportoidaan osana hankkeen budjettia/toteumaa. Muuten erät raportoidaan omille riveilleen kokonaissummina: hallintokulut omalle riville, henkilöapu omalle jne. Toimialaksi tulee laittaa 99810.

TIEDOTUSTUKI (OHJELMATUESTA TIEDOTUKSEEN, VIESTINTÄÄN JA GLOBAALIKASVATUKSEEN ALLOKOITU OSUUS)

Raportoidaan erillisille riveille ”Promotion of development awareness” toimialakoodina 99820 (ei hankekohtaisesti). Ohjelmasta tiedottamiseen ja yleiseen kehitysviestintään/globalikasvatukseen käytettävä valtionavustus on suositeltavaa merkitä omille riveilleen.